

จดหมายข่าวสิ่งแวดล้อมอุตสาหกรรม

Environmental E-Newsletter

ปีที่ ๓ ฉบับที่ ๒๔ เดือนมกราคม ๒๕๕๓

ขอต้อนรับสู่จดหมายข่าวสิ่งแวดล้อมของสถาบันสิ่งแวดล้อมอุตสาหกรรม ฉบับที่ 24 ประจำเดือนมกราคม 2553 จดหมายข่าวฯ ฉบับนี้เป็นการนำเสนอความคืบหน้าการจัดตั้งองค์การอิสระฯ ตามมาตรา 67 วรศ 2 ของรัฐธรรมนูญปี 50 ซึ่งเป็นประเด็นที่ทั้งประเทศให้ความสนใจ การชี้แจงข้อมูลการจัดทำคู่มือข้อมูลวัฏจักรชีวิตผลิตภัณฑ์ (LCI-LCA) ที่ได้ดำเนินการแล้วเสร็จตั้งแต่ปี 2552 การรวบรวมและสรุปกฎหมายด้านสิ่งแวดล้อมภายในประเทศ เพื่อให้ผู้อ่านทราบข้อมูลล่าสุด การประชาสัมพันธ์กิจกรรมเยี่ยมชมนิทรรศการ SWEET 2010 (Solar, Wind & Earth Energy Trade Fair) ณ ประเทศเกาหลี รวมทั้งการนำเสนอรายละเอียดของฉลากคาร์บอน-คาร์บอนฟุตพริ้นท์ ผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่าท่านผู้อ่านจะได้รับข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ ในประเด็นสำคัญของประเทศขณะนี้ ข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมในการลดโลกร้อน และกฎระเบียบต่างๆ เพื่อเตรียมความพร้อมในการดำเนินการ รวมทั้งยังนำเสนอข้อมูลหลักสูตรด้านสิ่งแวดล้อมต่างๆ สำหรับการพัฒนานักวิชาการของโรงงานให้มีประสิทธิภาพ

สารบัญ

Hot Issue	2
มุมวิชาการ	3
Update Corner	5
มุมสารน่ารู้	6

หลักสูตรบุคลากรด้านสิ่งแวดล้อม ประจำภาคตะวันออก

22-26 กุมภาพันธ์ 2553	หลักสูตรผู้ควบคุมระบบบำบัดมลพิษน้ำ
23-24 กุมภาพันธ์ 2553	หลักสูตรผู้ปฏิบัติงานประจำระบบบำบัดมลพิษน้ำ
26 กุมภาพันธ์ 2553	หลักสูตรผู้จัดการสิ่งแวดล้อม
1-5 มีนาคม 2553	หลักสูตรผู้ควบคุมระบบบำบัดมลพิษอากาศ
2-3 มีนาคม 2553	หลักสูตรผู้ปฏิบัติงานประจำระบบบำบัดมลพิษอากาศ

ณ โรงแรมโกลเด้น ซิตี้ อ.เมือง จ.ระยอง

HOT ISSUE

การจัดตั้งองค์การอิสระด้านสิ่งแวดล้อม

จากกรณีข้อขัดแย้งในพื้นที่มาบตาพุด เนื่องจากไม่มีการปฏิบัติตามมาตรา 67 วรรค 2 ของรัฐธรรมนูญปี 50 อย่างครบถ้วน โดยในรัฐธรรมนูญฯ ฉบับดังกล่าว กำหนดให้การดำเนินโครงการใดก็ตามที่อาจส่งผลกระทบต่อชุมชนทั้งด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพต้องมีการดำเนินการดังนี้

1. จัดทำรายงานประเมินผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ (EIA/HIA)

2. การรับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

3. การให้ความเห็นประกอบจากองค์การอิสระฯ

จากกรณีข้อขัดแย้งดังกล่าว ภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชน ได้พยายามแก้ไขปัญหาข้อขัดแย้งและหาทางออกร่วมกัน โดยปัจจุบันภาครัฐได้มีการออกมาตรการ และกฎระเบียบต่างๆ เพื่อให้ผู้ประกอบการสามารถดำเนินการตามมาตรา 67 วรรค 2 ของรัฐธรรมนูญปี 50 ได้ครบถ้วน ได้แก่

- 1.ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ ระเบียบปฏิบัติและแนวทางในการจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมสำหรับโครงการหรือกิจกรรมที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรงทั้งทางด้านคุณภาพสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติและสุขภาพ ลงวันที่ 29 ธันวาคม 2552

- 2.ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการประสานงานการให้ความเห็นขององค์การอิสระในโครงการหรือกิจกรรมที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรง พ.ศ. 2553 ลงวันที่ 12 มกราคม 2553

ทั้งนี้ประเด็นการจัดตั้งองค์การอิสระฯ เป็นเรื่องที่เร่งด่วน หากรอการออกเป็นพระราชบัญญัติอาจใช้เวลานานอย่างน้อย 1 ปี ซึ่งส่งผลกระทบต่อโครงการต่างๆที่ถูกชะลอโครงการ จึงได้มีการออกระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ฉบับดังกล่าวออกมา เพื่อจัดตั้งคณะกรรมการประสานงานการให้ความเห็นขององค์การอิสระ เป็นการแต่งตั้งโดยนายกรัฐมนตรี โดยภายหลังจากที่นายกรัฐมนตรีจัดตั้งคณะกรรมการฯ ชุดนี้ขึ้นมาแล้ว คณะกรรมการฯ ดังกล่าว ต้องดำเนินการประกาศรับสมัครองค์การเอกชนด้านสิ่งแวดล้อม และสถาบันการศึกษาที่ดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อม เพื่อคัดสรรและแต่งตั้งเป็นองค์การอิสระฯ (เฉพาะกาล) ขึ้นมาให้แล้วเสร็จภายใน 60 วัน นับตั้งแต่คณะกรรมการฯ ได้รับการแต่งตั้งจากนายกรัฐมนตรี และคณะกรรมการฯ จะต้องติดตามความคิดเห็นจากองค์การอิสระ (เฉพาะกาล) เกี่ยวกับโครงการต่างๆให้แล้วเสร็จภายใน 60 วัน (นับตั้งแต่องค์การอิสระฯ ได้รับข้อมูลจาก สผ. เช่น รายงาน EIA/HIA) เพื่อรวบรวมความเห็นขององค์การอิสระฯ และส่งให้หน่วยงานผู้อนุมัติ/อนุญาต นำมาประกอบการพิจารณาอนุมัติโครงการต่อไป ส่วนการจัดตั้งองค์การอิสระ (ถาวร) จะมีการออกเป็น พรบ.องค์การอิสระฯ โดยใช้เวลาประมาณ 1 ปี หรืออาจมากกว่า ซึ่งระยะเวลาดังกล่าวอาจส่งผลกระทบต่อด้านเศรษฐกิจของประเทศและผู้ประกอบการ เพื่อแก้ไขปัญหา ดังกล่าว รัฐบาลจึงได้ออกเป็นระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีมาก่อนเพื่อให้สามารถดำเนินการต่างๆได้ต่อไป และหาก พรบ.องค์การอิสระฯ ได้มีการบังคับใช้ ก็จะต้องดำเนินการต่างๆตาม พรบ.องค์การอิสระฯต่อไป

มุมมองวิชาการ

โครงการ “การจัดทำคู่มือข้อมูลวัฏจักรชีวิตผลิตภัณฑ์ (LCI-LCA)”

คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ร่วมกับ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และ สถาบันสิ่งแวดล้อมอุตสาหกรรม สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยดำเนินโครงการ “การจัดทำคู่มือข้อมูลวัฏจักรชีวิตผลิตภัณฑ์ (LCI-LCA)” ได้รับงบประมาณสนับสนุนจากกรมโรงงานอุตสาหกรรม มีระยะเวลาการดำเนินโครงการทั้งสิ้น 10 เดือน ตั้งแต่ เดือนกุมภาพันธ์ - เดือนพฤศจิกายน 2552 มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อจัดทำฐานข้อมูลบัญชีรายการสิ่งแวดล้อมของประเทศไทย (National LCI Database) สำหรับอุตสาหกรรมไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ อุตสาหกรรมยานยนต์ และ อุตสาหกรรมอาหาร รวมถึงเพื่อให้ผู้ประกอบการภาคอุตสาหกรรม หน่วยงานภาครัฐ และ สถาบันการศึกษา สามารถนำแนวคิดด้านการประเมินวัฏจักรชีวิตผลิตภัณฑ์ (Life Cycle Assessment : LCA) มาประยุกต์ใช้

ผลลัพธ์ที่ได้จากการดำเนินโครงการมีดังนี้

1. ฐานข้อมูลบัญชีรายการสิ่งแวดล้อมของอุตสาหกรรมไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์จำนวน 3 ฐานข้อมูล ได้แก่
 - ผลิตภัณฑ์แผงวงจรรวมประเภทที่หุ้มด้วยพลาสติกแบบมีขา
 - ผลิตภัณฑ์แผงวงจรรวมประเภทที่หุ้มด้วยพลาสติกแบบไม่มีขา
 - ผลิตภัณฑ์แผงวงจรรวมประเภทที่หุ้มด้วยเซรามิกแบบมีขา
2. ฐานข้อมูลบัญชีรายการสิ่งแวดล้อมของอุตสาหกรรมยานยนต์จำนวน 3 ฐานข้อมูล ได้แก่
 - ผลิตภัณฑ์ยางสำหรับยานยนต์ชนิดเรเดียล
 - ผลิตภัณฑ์ยางสำหรับยานยนต์ชนิดไบแอส
 - ผลิตภัณฑ์ยางสำหรับรถจักรยานยนต์
3. ฐานข้อมูลบัญชีรายการสิ่งแวดล้อมของอุตสาหกรรมอาหารจำนวน 1 ฐานข้อมูล ได้แก่
 - ผลิตภัณฑ์สับปะรดกระป๋อง
4. การจัดทำเอกสารผลากสิ่งแวดล้อม (Environmental Product Declaration : EPD) สำหรับอุตสาหกรรมผู้ผลิตบรรจุภัณฑ์ ได้แก่ กระป๋อง และ ขวดบรรจุเครื่องดื่ม
5. การจัดทำฉลากคาร์บอน (carbon footprint) สำหรับผลิตภัณฑ์สับปะรดกระป๋อง
6. คู่มือสรุปผลการดำเนินโครงการ จำนวน 5 เล่มดังนี้
 - แนวปฏิบัติในการจัดทำฐานข้อมูลวัฏจักรชีวิตผลิตภัณฑ์ : อุตสาหกรรมแผงวงจรรวม
 - แนวปฏิบัติในการจัดทำฐานข้อมูลวัฏจักรชีวิตผลิตภัณฑ์ : อุตสาหกรรมยางสำหรับยานยนต์
 - แนวปฏิบัติในการจัดทำฐานข้อมูลวัฏจักรชีวิตผลิตภัณฑ์ : อุตสาหกรรมสับปะรดกระป๋อง
 - ฉลากสิ่งแวดล้อมประเภทที่ 3 (Environmental Product Declaration : EPD)
 - แนวปฏิบัติในการจัดทำฉลากคาร์บอนฟุตพริ้นท์ : กรณีศึกษาผลิตภัณฑ์สับปะรดกระป๋อง

และในการดำเนินโครงการนี้ มีกิจกรรมที่ส่งเสริมการดำเนินโครงการดังต่อไปนี้

ในวันที่ 19 มีนาคม 2552 มีการจัดสัมมนา ประชาสัมพันธ์โครงการฯ ณ โรงแรมอิสติน มักกะสัน กรุงเทพฯ เพื่อทำการประชาสัมพันธ์โครงการและชี้แจง การดำเนินโครงการ ต่อภาครัฐ ภาคเอกชน และ ภาค การศึกษา ให้เห็นถึงประโยชน์ที่ได้จากการทำ LCA โดยในงานสัมมนาดังกล่าวมีผู้เข้าร่วมงานทั้งสิ้นจำนวน 130 คน

ในวันที่ 11 มกราคม 2553 จัดงานสัมมนาเผยแพร่ผลการดำเนินโครงการ ณ โรงแรมเซ็นจูรี่ พาร์ค กรุงเทพฯ เพื่อเผยแพร่ผลการ ดำเนินโครงการตลอดโครงการ และเพื่อเป็นแนวทางให้ทุกภาคส่วนมีการเตรียมการนำแนวคิดด้านการประเมินวัฏจักรชีวิต ผลิตภัณฑ์มาปรับใช้ในแต่ละอุตสาหกรรม โดยในงานสัมมนาดังกล่าวมีผู้สนใจเข้าร่วมทั้งสิ้นจำนวน 238 คน

ในวันที่ 27-28 สิงหาคม 2552 จัดการฝึกอบรมด้าน LCA และ Eco- design ณ ศูนย์การประชุมแห่งชาติสิริกิติ์ โดยจัดอบรมแก่เจ้าหน้าที่กรม โรงงานอุตสาหกรรมและผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมเป้าหมาย เพื่อให้ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการประเมินวัฏจักรชีวิตผลิตภัณฑ์ ครอบคลุมถึงความหมาย วิธีการ การประยุกต์ใช้ และประโยชน์ที่จะได้รับ จากการประยุกต์ใช้หลักการดังกล่าว และในการจัดฝึกอบรมนี้มีผู้เข้าร่วม อบรมทั้งสิ้นจำนวน 73 คน

สรุปกฎหมายด้านสิ่งแวดล้อมภายในประเทศ

พระราชบัญญัติ ส่งเสริมและรักษาคุณภาพ สิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535

หมวด 1 ได้กำหนดให้มีคณะกรรมการสิ่งแวดล้อม แห่งชาติ รวมถึงอำนาจและหน้าที่ของคณะกรรมการฯ ดังกล่าวด้วย

หมวด 2 ได้กำหนดให้จัดตั้งกองทุนสิ่งแวดล้อม ใน กระทรวงการคลัง

หมวด 3 ได้กำหนดการคุ้มครองสิ่งแวดล้อม ซึ่งกล่าวถึง มาตรฐานคุณภาพสิ่งแวดล้อม การวางแผนจัดการ คุณภาพสิ่งแวดล้อม เขตอนุรักษ์และพื้นที่คุ้มครอง สิ่งแวดล้อม รวมถึงการทำรายงานการวิเคราะห์ ผลกระทบสิ่งแวดล้อม

หมวด 4 ได้กำหนดการควบคุมมลพิษ โดยมี คณะกรรมการควบคุมมลพิษ มาตรฐานควบคุมมลพิษ จากแหล่งกำเนิด กำหนดเขตควบคุมมลพิษ มลพิษทาง อากาศ เสียง น้ำ รวมทั้งมลพิษอื่นและของเสียอันตราย การตรวจสอบและควบคุม รวมถึงค่าบริการและค่าปรับ

หมวด 5 ได้กำหนดมาตรการส่งเสริม

หมวด 6 ได้กำหนดความรับผิดชอบทางแพ่ง

หมวด 7 ได้กำหนดบทกำหนดโทษ

พระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ.2535

ได้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีเกี่ยวกับการประกอบกิจการ โรงงาน แต่ไม่ได้ใช้บังคับกับโรงงานที่ดำเนินการโดยทาง ราชการ

พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535

ได้กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และมาตรการในการ ควบคุมหรือกำกับดูแลสำหรับกิจการหรือการ ดำเนินการในเรื่องต่างๆ ตามพรบ. นี้ และมีการกำหนด มาตรฐานสภาวะความเป็นอยู่ที่เหมาะสมกับการดำรงชีพ ของประชาชนและวิธีการดำเนินการเพื่อตรวจสอบ ควบคุมหรือกำกับดูแล หรือแก้ไขสิ่งที่จะมีผลกระทบต่อ สภาวะความเป็นอยู่ที่เหมาะสมกับการดำรงชีพของ ประชาชน

พระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. 2535

ได้ให้คำนิยามถึงวัตถุอันตราย และกำหนดให้หน่วยงานที่ เกี่ยวข้องควบคุม ส่งเสริม และติดตามดูแลการ ดำเนินงานด้านวัตถุอันตราย

พระราชบัญญัติรักษาความสะอาด และความเป็น ระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. 2535

ได้กำหนดให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคาร หรือ หน่วยงาน ร่วมกันรักษาความสะอาดในสถานที่ สาธารณะ

พระราชบัญญัติการส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน พ.ศ. 2535

ได้กำหนดขึ้นมาเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงานใน รูปแบบต่างๆ ได้แก่ พลังงานหมุนเวียน และพลังงาน สลับเปลี่ยน ทั้งในโรงงานและอาคาร

Update Corner

ในเดือนมกราคม 2553 นี้สถาบันฯ ได้มีการจัดฝึกอบรม
หลักสูตรเทคนิคการจัดการน้ำเสียอุตสาหกรรมเพื่อนำ
กลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ ในวันที่ 14-15 ม.ค.53 ณ
โรงแรมเจริญธานี จ.ขอนแก่น และในวันที่ 29-30 ม.ค.53
ณ โรงแรม จ.กระบี่ หลักสูตรเทคนิคการเพิ่มประสิทธิภาพ
ในการจัดการอากาศเสีย สำหรับผู้ประกอบการ วันที่ 19-
20 ม.ค.53 ณ โรงแรมโฟร์วิงส์ สุขุมวิท 26 กรุงเทพฯ และ
หลักสูตรความรับผิดชอบต่อผู้ประกอบการอุตสาหกรรม
ต่อสังคม (CSR-ISO26000) วันที่ 22 ม.ค.53 ณ ศูนย์
พัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

สำหรับกิจกรรมเยี่ยมชมโรงงานในเดือนนี้จะเป็นการ
เยี่ยมชมโรงงานในหัวข้อ “ระบบการจัดการด้าน
สิ่งแวดล้อม อาชีวอนามัยและความปลอดภัยภายใน
โรงงาน” 2 วัน 1 คืน ระหว่างวันที่ 26-27 มกราคม
2553 ณ บริษัท โดลไทยแลนด์ จำกัด และ
บริษัท สหวิริยาสตีล อินดัสตรี จำกัด (มหาชน)
จ.ประจวบคีรีขันธ์ ทางสถาบันฯ หวังเป็นอย่างยิ่งว่า
การจัดฝึกอบรมต่าง ๆ เหล่านี้ผู้ที่เข้ารับการฝึกอบรมจะ
นำความรู้ไปปรับประยุกต์ใช้เพื่อให้เกิดประโยชน์
สูงสุดแก่สถานประกอบการของตนต่อไป

กิจกรรมเยี่ยมชมนิทรรศการ SWEET 2010 (Solar, Wind & Earth Energy Trade Fair)

สถาบันฯ จัดกิจกรรมเยี่ยมชมโรงงานด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมและความรับผิดชอบต่อสังคม (Corporate Social Responsibility: CSR) ณ กรุงโซล ประเทศเกาหลีใต้ ระหว่างวันที่ 15 - 19 มีนาคม 2553

วันที่ 1 : วันจันทร์ที่ 15 มีนาคม 2553 กรุงเทพฯ – สาธารณรัฐเกาหลีใต้

วันที่ 2 : วันอังคารที่ 16 มีนาคม 2553 กรุงโซล – เยี่ยมชมสถานที่สำคัญ

วันที่ 3 : วันพุธที่ 17 มีนาคม 2553 เยี่ยมชมกระบวนการผลิตการจัดการด้านสิ่งแวดล้อม และความรับผิดชอบต่อสังคมของบริษัท ซัมซุง อิเล็กทรอนิกส์ จำกัด

วันที่ 4 : วันพฤหัสบดีที่ 18 มีนาคม 2553 เยี่ยมชมเทคโนโลยีด้านสิ่งแวดล้อมและพลังงาน ภายในงาน SWEET 2010 (Solar, Wind & Earth Energy Trade Fair)

วันที่ 5 : วันศุกร์ที่ 19 มีนาคม 2553 เยี่ยมชมกระบวนการผลิตการจัดการด้านสิ่งแวดล้อม และความรับผิดชอบต่อสังคมของบริษัท แอลจี อิเล็กทรอนิกส์ จำกัด – กรุงเทพฯ

หมดเขตรับสมัครภายในวันศุกร์ที่ 20 กุมภาพันธ์ 2553 (รับจำนวนจำกัดเพียง 35 ท่านเท่านั้น)

สำรองที่นั่งและสอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ : คุณนิรมล ชาตรีชาญ

โทรศัพท์ 0-2345-1273 หรือ 0-2345-1261-4 โทรสาร 0-2345-1266-7

อีเมลล์ niramonc@off.fti.or.th หรือ <http://ftiweb.off.fti.or.th/iei>

"ฉลากลดคาร์บอนรีดักชัน เป็นฉลากคาร์บอนประเภทหนึ่ง que แสดงให้เห็นว่าผลิตภัณฑ์นั้นเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและปล่อยก๊าซเรือนกระจกน้อยลงโดยใช้กระบวนการผลิตเป็นเกณฑ์ในการพิจารณาเพื่อกระตุ้นให้ผู้ผลิตและผู้บริโภคตระหนักถึงการลดปัญหาสิ่งแวดล้อม และเป็นการเริ่มต้นไปสู่สากลคือ ฉลากคาร์บอนฟุตพริ้นท์ (Carbon Footprint) ที่บอกให้ทราบว่าตลอดชีวิตของผลิตภัณฑ์ ตั้งแต่เริ่มต้นผลิตจนถึงการกำจัดเมื่อเป็นขยะจะปล่อยคาร์บอนออกมาเท่าไร" รศ.ดร.อภารัตน์ มุ่งเจริญ ผู้อำนวยการกลุ่มวิจัยผลิตภัณฑ์เชิงนิเวศน์เศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อม ศูนย์เทคโนโลยีโลหะและวัสดุแห่งชาติ (เอ็มเทค) ให้ข้อมูล

รศ.ดร.อภารัตน์ เผยอีกว่าการศึกษาคาร์บอนฟุตพริ้นท์ของผลิตภัณฑ์ในประเทศไทยเป็นการเตรียมความพร้อมสำหรับอนาคตที่จะมีมาตรฐานสากลในการคำนวณคาร์บอนฟุตพริ้นท์เกิดขึ้นในอีก 2 ปีข้างหน้า คือมาตรฐาน ISO 14067 และในปี 2554 ประเทศฝรั่งเศส จะเริ่มมีระเบียบบังคับให้ผู้ผลิตให้นำเข้าทุกชนิดต้องแสดงฉลากคาร์บอนฟุตพริ้นท์ ขณะที่ญี่ปุ่น อังกฤษ และอีกหลายประเทศในยุโรปก็ตื่นตัวเรื่องนี้นักมาก

สินค้าติด "ฉลากคาร์บอน-คาร์บอนฟุตพริ้นท์" นำทางสู่วิกฤตโลกร้อน

ในภาวะโลกร้อนอย่างนี้ จะเลือกซื้อสินค้าอุปโภคบริโภคแต่ละชนิดจะดูแค่ราคา ปริมาณ และคุณภาพเท่านั้น คงไม่เพียงพอแล้ว เพราะเดี๋ยวนี้เริ่มมีทางเลือกให้ผู้บริโภคซื้อสินค้าที่จะช่วยลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกได้โดยดูที่ "ฉลากคาร์บอน" และ "เครื่องหมายคาร์บอนฟุตพริ้นท์" บนบรรจุภัณฑ์

วันนี้ภาคอุตสาหกรรมเริ่มให้ความสำคัญกับการลดก๊าซเรือนกระจก ผู้บริโภคก็เริ่มตระหนักถึงการลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมมากยิ่งขึ้น ทางหนึ่งที่ทั่วโลกกำลังสนใจใช้เป็นเครื่องกระตุ้นให้ผู้คนหันมาใส่ใจสิ่งแวดล้อมมากขึ้นคือการประเมินวัฏจักรชีวิตของผลิตภัณฑ์ (LCA) และสื่อสารให้ผู้บริโภคทราบว่าสินค้าแต่ละชนิดมีส่วนปล่อยก๊าซเรือนกระจกมากน้อยแค่ไหนตั้งแต่เริ่มถูกสร้างขึ้นจนถูกทำลายเมื่อกลายเป็นขยะ

ไทยนับเป็นประเทศแรกในอาเซียนที่ริเริ่มโครงการฉลากคาร์บอนรีดักชัน (Carbon Reduction Label) ซึ่งเป็นฉลากที่แสดงให้เห็น

โดยนำฉลากคาร์บอนฟุตพริ้นท์มาใช้กับผลิตภัณฑ์แล้วหลายชนิด "ไทยจะเป็นประเทศที่ 3 ในเอเชีย รองจากญี่ปุ่นและเกาหลีใต้ที่เริ่มใช้ฉลากคาร์บอนฟุตพริ้นท์บนผลิตภัณฑ์ ซึ่งเราใช้โอกาสนี้ที่จะเป็นผู้นำอาเซียนและถ่ายทอดเทคโนโลยีให้ประเทศเพื่อนบ้านในด้านการประเมินผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมตลอดวัฏจักรชีวิต (LCA) และการคำนวณคาร์บอนฟุตพริ้นท์" รศ.ดร.อภารัตน์ กล่าวกับสื่อมวลชนและทีมข่าววิทยาศาสตร์ ASTVผู้จัดการออนไลน์ ในระหว่างนำคณะนักวิจัยจาก 8 ประเทศในอาเซียน เข้าศึกษาดูงาน ณ โรงงานดอยคำ อ.ฝาง จ.เชียงใหม่ เมื่อต้นเดือน ธ.ค. 51

รศ.ดร.อภารัตน์ กล่าวต่อว่าการส่งเสริมการใช้ฉลากคาร์บอนฟุตพริ้นท์บนผลิตภัณฑ์ของไทย จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการค้าระหว่างประเทศและการแข่งขันในตลาดโลก ทั้งยังเป็นการกระตุ้นให้ผู้ผลิตเปิดเผยข้อมูลและแสดงความรับผิดชอบต่อสังคมมากขึ้น และเป็นทางเลือกให้ผู้บริโภคได้เลือกซื้อสินค้าที่ปล่อยก๊าซเรือนกระจกน้อยกว่า ทำให้ผู้ผลิตต้องแข่งขันกันผลิตสินค้าที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมมากยิ่งขึ้นต่อไป

ผู้บริโภคเห็นว่าในขั้นตอนการผลิตสินค้าชนิดนั้นๆ ลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกลงได้ 10% โดยเทียบกับปีฐาน คือ 2545 ซึ่งสตรอเบอร์รี่อบแห้ง ดอยคำ คือผลิตภัณฑ์แรกของไทยที่ได้รับฉลากคาร์บอนเมื่อช่วงต้นปี 51 นายเกษม ทิพย์แก้ว ผู้จัดการโรงงานหลวงอาหารสำเร็จรูปที่ 1 บริษัท ดอยคำผลิตภัณฑ์อาหาร จำกัด จ.เชียงใหม่ เปิดเผยกับทีมข่าววิทยาศาสตร์ ASTV ผู้จัดการออนไลน์ว่า สตรอเบอร์รี่อบแห้งเป็นผลิตภัณฑ์หลักของโรงงาน ซึ่งหลังจากที่ได้เข้าร่วมโครงการฉลากคาร์บอนเมื่อปี 50 ก็มีการปรับปรุงเครื่องจักรและกระบวนการผลิต

จากเดิมที่ใช้น้ำมันเตาเป็นเชื้อเพลิงให้ความร้อน ก็เปลี่ยนมาใช้ก๊าซแอลพีจี ไฟฟ้ารวมทั้งก๊าซชีวภาพจากน้ำเสียที่เกิดขึ้นในโรงงาน ซึ่งแม้จะทำให้ต้นทุนการผลิตเพิ่มขึ้น 20% แต่ก็คุ้มค่าที่สามารถช่วยลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกลงได้ และสินค้าก็ได้รับการตอบรับจากผู้บริโภคมากขึ้น เนื่องจากกำลังการผลิตเพิ่มขึ้นจากเดิม 250 ตันต่อปี เป็น 300-350 ตันต่อปี

ซึ่งผลิตภัณฑ์ 80% จำหน่ายในประเทศ และ 20% ส่งออกไปยังยุโรป ออสเตรเลีย จีน และญี่ปุ่น

ในอนาคตโรงงานดอยคำมีแผนจะขอการรับรองฉลากคาร์บอนให้แก่ผลิตภัณฑ์มะเขือเทศเชอร์รี่อบแห้งที่มีกระบวนการผลิตคล้ายกันกับสตรอเบอร์รี่อบแห้ง ก่อนที่จะขยายผลสู่ผลิตภัณฑ์อื่นๆ ต่อไป รวมทั้งเป็นโรงงานต้นแบบในการผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมให้สถาบันการศึกษา หน่วยงานหรือองค์กรต่างๆ เข้ามาศึกษาและนำไปปฏิบัติตาม

ทั้งนี้ ปัจจุบันนี้มีผลิตภัณฑ์ของไทยจำนวน 56 ผลิตภัณฑ์ที่ได้รับการอนุมัติขึ้นทะเบียนฉลากคาร์บอนแล้ว เช่น ผลิตภัณฑ์น้ำตาลทรายกระเบื้อง ปูนซีเมนต์ เซรามิก พรม และถุงยางอนามัย เป็นต้น และยังมีอีกหลายผลิตภัณฑ์ที่กำลังจะตามมา รวมทั้งฉลากคาร์บอนอีกรูปแบบหนึ่งซึ่งมีความเป็นสากลและได้รับการยอมรับจากทั่วโลก

ที่มา: ผู้จัดการออนไลน์ ASTV 30 ธ.ค. 52